



րէմէսի վէ տիկէր էրքէք զատն ազրապս  
վէ միւթէալիւզաթան պաղապ միւթէթի-  
միզտէն վէ էնանիպտէն րէք չօգ միւթէպէր  
դէվաթ, էզմիւթէ Մըսըրը Միւթէ, Սրազ-  
եան Միւթան, Բէօսէեան Անտոն, Գար-  
տաշեան Յովհաննէս, Զիւրջեան Սահակ,  
էնքէթեան Մկրտիչ, Մէլէմիլէեան Գրի-  
գոր, Աղարեան Յովսէփ Էֆէր, Մագսուտ  
Սեպուհ վէ Տիւզ Էտկար պէլէր, Հապիւպ  
Մէլհամէ, Պետրոսեան Տիրան, Հալաճեան  
Պետրոս, Աւալանեան Յովհաննէս, Մար-  
գարեան, Սէրվիլէն, Խորասանեան Յով-  
հաննէս, Մուրատեան Վիլլէն վէ Մկրտիչ,  
Հալէպիեան Գրիգոր, Թընկըր Սիւն,  
Պերպէրեան Արայ, Արէեան Յովհաննէս  
էֆէնտիկէր, Մ. Մ. Ալէքսանտր Սեանտո-  
նի, Լուի Բօզալաթօ, Ժօզսէֆ Թօպպիլի,  
Վիգօր Միլլէր, Ֆրէտէրիկ, Ժ. Մօնէէ-  
րի, Կիլի, Շապէր, Իքիաթիս էֆ. Մ.  
Գուրթօ վէ միւթէպէրան զատնալընտան  
մատամ Վիթալիս բաշա, Աղարեան Պետ-  
րոս, Կիւրեղեան, Հապիւպ Մէլհամէ էֆ-  
էրիս վէ Մ. Միլլէրին զէվէլէրի, վէ  
էրքէք զատն տահա սաիր րէք չօգ է-  
հալի հաղըր պուլունըլլար տըր:

Ինթամը ալիսի րուհանիտէ, հաղըրուն  
միւթէվէֆանըն պիրատէրէրիլէ տտմատ-  
լարընա պէեանը րէսը թաազիլէթ իթ-  
միլէր տիր, Գերյ, Յովսէփ Մ. Վ. Արիկ-  
եան պատէհու րիւթպ. Կ-Բաթրիգ էֆ.  
հաղըրէթէրիսին նէզտիւն չըգարագ, իշ-  
պու ալիսի րուհանիլէ րիեանէթ վէ Թիւ-  
Պատարագը պիզըթթ թագաթի իթմէքէ,  
սէվկիլի պիրատէրի վէ Արիկեան ֆաթիւ-  
եանը հազգընտա իպրազ իթտիլէրի հիւս-  
նի թէվէճնիւնի րէտընիլէրիտէն տօլայը  
թագաթի թէչէքքէրաթ իլլէտիկի կիպի,  
ալիսի րուհանիտէ հաղըր պուլունեան Ար.  
Եպիսկոպոսարա վէ Գերյ. Մալոյեան Մ.  
Վէ տալիս, — իրատ իլլէտիկի մէրսիլէ-  
տէն տօլայը, — պէեանը թէչէքքէր-  
իթմիլ տիր:

#### ՄԷՐՍԻԹԷՆԻՆ ՍՈՒՐԷԹԻ

« Ուր եսն եմ անդ ես  
պաշտօնեայն իմ եղիցի »

Տէրունական խոստմունքս է միայն որ  
սերկեանս առուր տխուր հանդիսիս ժողո-  
վելոցս արտօնութիւնը մեղմելով, դառնու-  
թիւնը չափաւորելով, մեր թախիծը կը  
թեթեւցնէ, և մեր մորթը կ'ամրոքէ:

Եւ յիրաւի Աստուածային բարկութեան  
սարսափելի սպառնալիցաց անվրէպ վճռոյն  
հանդէպ թէ « մահու մեռանիցիս », ուրիշ  
ինչ միւթարութիւն կրնայ գտնուիլ, եթէ  
ոչ նորա ողորմութեան անոյշ խոստ-  
մունքը, որով նախընթաց անաքին դատա-  
կենքոյն սարսափը փարատելով իր սիրոյն  
զո՞հ եղած պաշտօնէից սրտէն, կը քաջա-  
կերէ զիրենք ըսելով թէ, թէպէտ և դառ-  
նաքին սպառնալիցաց մահու ենթակայ էք  
ըստ մարդկութեան, այլ քաջալերեցա-  
րուք, զի՛ « Ուր եսն եմ անդ և պաշ-  
տօնեայն իմ եղիցի »: Զի թէպէտ և մեռ-  
նին, սակայն այդ մահը չէ այլ ինչ, բայց  
եթէ փոխումն ի մահուանէ ի կեանս: « Եւ  
ես յարեցիք զնա »:

Ահա, ո՞վ ճշմարիտ պաշտօնեայք Գրիս-  
տոսի, այս հակելիճ, այլ ուրախարար խոս-  
տումն է մեր միայն գանձը մեր աղքա-  
տութեանը մէջ՝ « Մեք աղքատ վաճառ Յի-  
սուսի »: մեր միակ սփոփանքը մեր նեղու-  
թեանց մէջ՝ « Յամենայն ժամ ի մահ  
մատնիմ վաճառ Յիսուսի »:

Եւ դու ո՞վ երանեալ եղբայր Յովհան-  
հաննէս Վարդապետ Արիկեան, որ զմեզ  
ի սուգ է ի արտօնութիւն համակելով մեկ-  
նեցար մեզմէ դէպ ի յաւիտեանական խա-  
ղաղ նաւահանգիստը, քու կարճ ափսոս,  
այլ արդիւնաշատ կենացը ընթացքին մէջ  
չէ՞ր այս քու մի միակ քաջալերող և խրա-  
խայող, որ և հանդիսացաւ այժմ քու նա-  
խանձելի վարձքը փոխուելով յերկինս,  
ուր թագաւորէ յաւերժական սիրելիք-  
Գրիստոս, որ իր սուրբ խոստմունքը համա-  
ձայն րուհանիտէ քու մաքուր հոգիդ ի  
պատմ անդրանկաց գրիւց յերկինս, ի կա-

ճառս սրբոց ուր հանգչի և ինքն, և ի  
յարկս արդարոց, որոց յիշատակը օրհնու-  
թեամբ պիտի ըլլայ. « Յիշատակն արդարոց  
օրհնութեամբ եղիցին »:

Այո, օրհնութեամբ եղաւ յիշատակը  
լուսանոցի Յովհաննէս վարդապետին, իր  
ծաղիկ հասակին մէջ, երբ ի մահուկ տիոց  
խփելով իր աչքը աշխարհային ունայնու-  
թեանց և հրճուանաց, և երկինքը սեւե-  
ռելով իւր խորհուրդները և բաղձանքնե-  
րը, կը պատրաստուէր զինուորի զբար-  
ւոք զինուորութիւնն Գրիստոսի: Եւ երկ-  
նային յուսով քաջալերուած թողուց իր  
սիրելի ծնողքը, եղբայրները, հարազատ-  
ները, և աշակերտեցաւ Գրիստոսի ըստ  
աւետարանական խրատոց, ըսելով, « Հայր  
իմ մայր իմ թողին զիս և Տէր ընկա-  
լաւ զիս »:

Օրհնութեամբ եղաւ նորա յիշատակը  
Շամպրէի կղերականոցին մէջ, ուր մեծաւորք  
և աշակերտակիցք զմայելելով անոր առա-  
քնութեանց շինիլ օրհնակներուն վրայ և  
գնահատելով նորա չքնաղ ձիրքերը՝ կ'ը-  
սէին. « Զինչ լինիցի մահուկս այս »: Այն  
զի կը նկատէին անոր վրայ Եղեկիլէ մար-  
գարէին հրաշալի տեսեան լրուած, որ Աս-  
տուած առաքնութեան և իմաստութեան  
մատեանը մանր մանր կը ջտալէր իր հան-  
դերձեալ պաշտօնէին, որ և աճէր և զօ-  
րանայր հօգուտ որբութեան և գիտութեան.  
« Երաց զերբան իմ և ջառքեց զիստեանն,  
և ասէ ցիս որդի մարդոյ լերբան քո կե-  
րիցէ և որովայն քո լցցի ի մատենէ այդի,  
որ առուս քեզ »: (Եղեկ. Գ. 3):

Օրհնութեամբ եղաւ նորա յիշատակը,  
կրք զովելի ընթացիւք Եկեղեցական ուս-  
ման շրջանը աւարտելէն յետոյ, արժանա-  
ցաւ ընդունելու քահանայութեան Ս. աս-  
տիճանը ի Հռոմ վանկարի իմն եւանդա-  
եամբ և վառ սիրով, որ այդ սիրոյ հուրը  
անդէջ կը պահուէր իր սրտին մէջ անդա-  
դար, իրբեւ վառարան մշտավառ Աս-  
տուածային բոցոյն:

Օրհնութեամբ եղաւ նորա յիշատակը,  
Քահանայական սուրբ պաշտամանց անթե-  
րի կատարմամբ անցուցած 25 տարուան  
չըջանին մէջ օրինակ բարի հանդիսանա-  
լով ամենայն քահանայից, և իբր հայկի  
ջիւնջ և սուրբ կը համարուէր Եկեղեցոյ  
Աստուածախառնոց սրահին մէջ:

Օրհնութեամբ եղաւ վերջապէս, և պի-  
տի ըլլայ միշտ նորա յիշատակը նաեւ զինի  
մահուան, զի թէ և մեռաւ նա, այլ կենս-  
դանի և անմահ է նորա մաքրափայլ վա-  
րուց հրեշտակակրօն կենցաղավարութեան  
և առաքելաշնչ վաստակոց օրհնեալ յի-  
շատակը, որ իրբեւ զարեակն պիտի փայ-  
լի հանապաղ Յիսուսի Եկեղեցոյն պայ-  
ծառ հորդողին վրայ: « Յայնժամ արդարեւ  
ծագեցան իրեն զարեակն յարքայու-  
թիւն երկնից »:

Եւ ահա այժմպի լուսափայլ և անմահ  
յիշատակներով անմահացած արժանի եղաւ  
Գրիստոսի՝ կենդանութեան աղբիւր այդ  
բերկրալից խոստմանը թէ՛ « Ուր եսն եմ  
անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի »:

Երանի՛ քեզ ուրեմն, ո՞վ երանելի եղ-  
բայր, որ լաւ գիտնալով զործածել Աս-  
տուծոյ քեզի տուած ցանկալի ճրից քան-  
քարները իբր զզոն վաճառական բազմա-  
ցուցիլ անոնց արդիւնքը, և արժանացար  
մոռնելու « Յուրախութիւն Տեսուչ քո », և  
վայելելու բարոք վերակացու եղող երե-  
ցուաց կրկին պատիւը, այսինքն յաւիտե-  
անական անթաւառ պսակը և արդարոց օրհ-  
նեալ յիշատակը՝ « Որք բարեւոք վերակացու  
լինին երկրոնց, կրկին պատուոյ արժանի ե-  
ղիցին »:

Օրհնութեամբ պիտի յիշեն զքեզ քու  
ծնողքը և հարազատներդ, որոնց սիրտը  
անոյշ սիրով կը բաբախէ ի լուր քու ան-  
ուանդ, օրհնութեամբ պիտի յիշեն զքեզ  
ազգայնիք քո և քաղաքակիցք, որք ա-  
ռատապէս վայելեցին քու գործիդ: Օրհ-  
նութեամբ պիտի յիշեն զքեզ մեծապետք,  
որոնց հաւատարմ միջոց էիր իրենց բարի  
նաեղներեղ հասցնելու անկորուստ յերկնա-  
յին գանձը:

Օրհնութեամբ պիտի յիշեն զքեզ աղ-  
քառք, որոնց ապաւէն էիր քու բարե-  
գութ սրտովդ և առատաձեռն տուրքե-  
րովդ:

Օրհնութեամբ պիտի յիշեն զքեզ դասը  
Քահանայից, որոնց մէջ կը փայլէր իմաս-  
տութեամբ և գիտութեամբ:

Օրհնութեամբ պիտի յիշէ զքեզ նորին  
Գերերջանկութիւնը, որուն հայրական սըր-  
տին մեծ ցաւ պատճառեց քեզի պէս լու-  
րի և բանիբուն վարդապետի մը կո-  
րուստը. եւ ահա ի ցոյց այդ սրտագին  
ցաւին և կոկնդութեանց հրամայեց ինձ  
ընծայել քու օրհնեալ յիշատակիդ այս  
փոքրիկ գովասանքը, և յայտնել աշխիւ  
գերդաստանիդ, մահաւանդ տանդ Ղե-  
ւեայ և Քահանայութեան, իր ջերմ ցա-  
ւակցութեան հաւատարմը, խնդրելով,  
քու բարեպաշտ ծնողքը, Արքիպապառ և  
Գերարքեպիս հարազատացող Հոգեւոյն Սրբոյ  
միւթարութիւնը, և քեզի համար հան-  
գիստ յաւիտեանական:

Բարեհաճեցէ՛ք, Գերերջանիկ Հոգեւոր  
Տէր, շնորհել մեզ ամենեցուն Ձեր Աստուա-  
ծաւանդ օրհնութիւնը:

#### Կ-ԲԱԹՐԻԳԻՍԻՆ ԿԱՎԱՏԻՍԻ

Ձեզան ճոճմաս իրթնի նիւսթմիդտէ,  
Կ-Բաթրիգ Վէքիլի իւլ շէնթմիդտէ պու-  
լունան թայրա մէրիսապարընա վէ Կ-  
Բաթրիգ էֆ. նին քեթիլի խուսուսիսի-  
նէ թարաֆը հաղըթի Բարիսահիտէն միւթ-  
թէլիթ րիւթպէլէրտէն Օսմանի վէ Մէճիտի  
նիշանլար ինան պուլուրընընը եաղ-  
մըլ իրիք: Պուքըրէ թէվէճիսթը րէսմի-  
լէ պըրասընտա մէզըրէր նիշանլար կէօ-  
րիւրիւլ օլմաղէ, զիյրաէ աէրճ ու պէ-  
եան իտէրիք:

Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Ար. Աւետիս Արք.  
Արքիպիսիսան Չնիկ Օսմանի:

Սիվաւ-Թօգատ մէրիսասար Ար. Սա-  
հակ Հաճեան վէ Մարտին մէրիսասար  
Ար. Յուսիկ Կիւլեան Արքեպիսկոպոսարա  
Չնիկ Մէճիտի:

Հալէպ մէրիսասար Ար. Օգոստինոս  
Սայեղեան Արքեպիսկոպոս վէ Երզրում  
մէրիսասար Կարապետ Քուրեան, Մուշ  
մէրիսասար Ներսէս Զնաոյեան, Տիարպէ-  
քի մէրիսասար Անդրէաս Ձէլէպեան,  
Մալաթիա մէրիսասար Միքայիլ խաչա-  
տուրեան, Մամուրէթ իւլ Ալիք մէրիս-  
ասասար Ստեփան Խարայեան, Գալսէրիյէ  
մէրիսասար Մատթէոս Սիւրիեան, Մարաշ  
մէրիսասար Յովհաննէս Մուրատեան վէ  
Թարպիզոն մէրիսասար Ստեփան Արիկեան  
Ար. Եպիսկոպոսարա Յիւսէփ Օսմանի:

Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղըթիթէրիսին քեա-  
թիլի խուսուսիսի Գերյ. Իզնաստիոս Մ.  
Վ. Մալոյեան Չնիկ Մէճիտի նիշանլարը  
իսան պուլուրընընը տըր:

Միւշարիլէյի միւլ նայիլ օլտուգլարը  
իւպու ասարը թէվէճիսթը Շահանէալէն  
տօլարը թէպրիք իտէրիք:

Տիւր խաթէ մէճիլի աղտը իթթի-  
մա իթմիլ, վէ պու իթթիլմաթէ միւթմիլ  
գարար վէրիլիկի մէմուռնէն իլիտիլիլ  
տիր: Շէօյլէ քի Ս. Յակոբ խաթթիսանէսի-  
նին քէօյլէմիտէ պուլունան ագտէմ երզ-  
տըրընան տիւքքեանլարըն եէրիլէ եէնի-  
տէն պաղը ուֆաք փաքքեանլար, վէ  
էլմա-տաղը ճատթէսի իւզըրիլմէթ խոս-  
թիսանէնին ազարաթը օըրտըրընտա եւ-  
նիտէն պիւնար ինչտը՝ էսալէն վէ գա-  
թիլն գարարալարըրընը օլտուպ, պուլուն-  
չաթթ խուսուսընա պաղմաք իւզըրէ, Աղ-  
նա ուր Անտոն էֆ., Գաւապօղլու Վիլլէն  
էֆ., Մ. Լըզըր վէ Մուրատեան Վիլլէն  
էֆ. տէն միւթէքէպ պիր գօմիսիոնը մալի-  
սուս թէչքիլ օլունընը տըր:

Պէօյլէ պիր գարարըն բուզուրը իթթի-  
լաղը թապիլի իտի. չիւնքի պիր գալ ու-  
նէալն պէրի մէվզուր պահս օլան սըսը-  
թընանըն ինչաթթ իլիտիլիք գապիլ օ-  
լամաղընը, վէ պուլունը գուվէլէտէն ֆիլի-

լէ կէլմէսի զէմանը տա զալըր մահտուս  
սուրէթթէ ուղանալու օլտուղը հալտէ,  
էվէլէճէ պիր թաղըմ տիւքքեանլարըն  
երզտըրըմաթը Կիւլեանէն ուղանընան  
զարարը, պուլունան պէօյլէ ուղաթմաք վէ  
պիր տէ աբարթըման ինչար իլին մէվզուս  
ագչէնի սէնէլէրէն պիլա վարիտաթ սաղ-  
լամաք ճայիղ օլամաճաղընտան, Խա-  
րէ մէճիլիսին վէրմիլ օլտուղը իւպու գա-  
րար, չէր սուրէթէլ շայեանը թապիլ վէ  
մէմուռնիլ իթթի տիր:

Չարլէպիս կիւլեալ, էօյլէտէն սօն-  
րա, Կ-Բաթրիգ րիւթպ. Սապաղեան էֆ.  
հաղըթիթէրի թարաֆընտան Վէքիլի միւթ-  
թէրէմի Ար. Աւետիս Արք. Արքիպիսիսան  
իլէ Մարաշ մէրիսասար Ար. Յովհաննէս  
Եպիսկ. Մուրատեան վէ Կաթթիլկոսարան  
պաղ քեթիլի Գեր. Գէրք Գերպօ. Թէր-  
զիպաշեան վէ Կ-Բաթրիգ էֆ. նին քեա-  
թիլի խուսուսիսի Գերյ. Իզնաստիոս Մ.  
Վ. Մալոյեան Կիւլիկա Էրմէնի Կաթթիլ-  
կոսը րիւթպ. Սահակ էֆ. խապեան հաղ-  
րէթիլիլին իւզալէթիկեանը ագիլմէթէ,  
Իթթիլմաթը միւթմիլ մահտուս իլէ գապուլ օ-  
լունընընը, վէ միւշարիլէյի Կաթթիլկոսա  
պէեանը րէսմիլ օլտուգլար վէ թէպրիք իթ-  
միլլէր տիր: Եարմ սաաթ գատար տէ-  
վամ իտլն սամիլ միւլաղաթ շանսընտա,  
Ար. Աւետիս Արք. Արքիպիսիսան րէֆա-  
գաթթընտա պուլունան զէվաթը թագաթիմ  
իթմիլ, վէ քէնտիլի զաթթէմ Չըմմառեան  
Դուստը շէրֆէ Կիւլիլիտէ, միւշարիլէյի  
օրատա թանընը օլտուղընը պէեան իթ-  
տիլի Կիպի, Ար. Յովհաննէս Եպիսկ. Մու-  
րատեան տալիլ, Մարաշտան րիւթպ. խա-  
պեան Կաթթիլկոսը թանընընը, վէ  
Կ-Բաթրիլկին ինթիլաղընա իլթիլթաք իլին  
Տէրիսասաթթէլ կէլմիլ օլտուղը պիր սըրա-  
տա, միւշարիլէյի պուլունան Կաթթիլ  
զիւթթիլիտէ հաղըր պուլունամաղընը  
տէրիլիսան իլլէմիլ տիր: Բիւթպ. խապ-  
եան էֆ. րիւթպ. Կ-Բաթրիգ Սապաղ-  
եան էֆ. թարաֆընտան հաղընտա կէօ-  
թիլիլէ իլթիլթաթտան տօլարը մէմուռնի-  
լէթիլին իւզարտան սօնրա, ալիլիլ Մա-  
րաշ զիւթթիլիտէ, Մուրատեան Եպիս-  
կոպոսըն վէքիլի թարաֆընտան կէօրտիւ-  
կիւ հիւանի գապուլ վէ հարէթթի թագ-  
տիր վէ սէնա, վէ վէքիլի միւթմիլլէյի  
մէա իթմիլ տիր, Պաթթիլ Կիւլիկա թի-  
միլին քիլիսէճէ վէ մէքթէպէն ալվալի  
իւզըրիլէ պահս աղարապ, րիւթպ. խա-  
պեան էֆ. Մարաշ Էրմէնի-գաթթիլի  
մէրիսասաթթէն վէ քիլիսէսին միւթմա-  
ճը թամիր պիր հալտէ պուլունաղընը  
պիլիլիլէք, Կ-Բաթրիգ րիւթպ. Սապ-  
աղեան էֆ. հաղըթիթէրիլին հիւթթ վէ  
զայրիլթիլլէ թամիրաթը լաղըմիլին եա-  
ղընտա իմասընը թէմիլին իթմիլ, վէ մու-  
տիլաթին սէօլիլ Սիւ Էրմէնի մահտաթթը  
ընա ինթիլաղ իլլէ, թէվէլիսիլմիլ, « Միւ-  
շալաւ պիլ տէ Սիւ մահտաթթընը թամիր  
իտէրիլ տէ, պիլիլիլիլիլիլ զըպանաճաք  
սէպէպիլիլ զալմաղ » տէմիլ տիր:

Էսնաի միւլ քեթիլ մէտէ միւթաթիլիլլէ  
իքրալար օլունմուշ, վէ եարմ սաաթ  
սօնրա միւշար վէ միւթմիլլէյի, կէլիլիլ-  
լէլիլիլ տէ օլտուղը կիպի, այն ինթիլաթթ  
իլէ մուֆարապաթ իթմիլլէր տիր:

Բէնչէպիս կիւլեալ տալիլ Սիվաւ-  
թօգատ մէրիսասար Ար. Սահակ Արք.  
Հաճեան իլլէ Մալաթիա մէրիսասար Ար.  
Միքայիլ Եպիսկ. խաչատուրեան միւշա-  
րիլէյի Կաթթիլկոսըն իւզալէթիկեանընա  
կիւթիլք, ինթիլաթթը լաղընը վէ գա-  
պուլ օլունընընը տըր: Բիւթպ. խապ-  
եան էֆ. հաղըթիթէրի միւշարիլլէյի մա-  
հաղընտա զաթթիլ սամիլիլ պիր մուլմէ-  
լէ կէսթիլլէրիլ, վէ Էսնաի միւլաղաթտ  
րիւթպ. բաթրիգ Օրմանեան էֆ. հաղըթիթ-  
լէրի տալիլ հաղըր պուլունաղընը հալտէ  
թեմական իլլէր հաղընտա պիր միւթա-  
տէթ կէօրիլ չիւլմիլ վէ իքրալար օլուն-  
մուշ տըր:

Պաթթիլ Հաճեան Արք. վէ խաչա-  
տուրեան Եպիսկ. թագաթթիլլարընտա պա-  
ղը վաղապալէր վէ քահանայար օլուն-  
մուշ տըր:

դը հալտէ, Մայր եկեղեցիէն էնէրէք, քի-  
ւիսէնիս պաղը մահէլլէրին, էղընիւն  
Ներսէս բաթրիգին վէ Գաղաթ Յարու-  
թիւն Ամիրանըն մագպլիւնէրին զիսա-  
րէթ իթմիլէր տիր, Միւշարիւնյիւմ  
կէօրտիւքէրի հիւսնի գապուտէն տօլա-  
եը թէնէքքիւր իտէրէք, մուֆարագաթ  
իլլէմիլէր տիր:

Տիւն Արս, ճնոտիւն Ներսէս վէ Արս,  
Իսրայէլեան Ստեփան Նպիսկոպոսար տա-  
լի միւշարիւնյի զիսարէթ իթմիլէր տիր:

Տիւն, ալլալլաք ըտմը ալիսինտէն  
սօնրա, Կիւիկիւս Կաթողիկոսը ըրէթպէ  
հաղթէթլէրի Բաթրիգ ըրէթպէ Օրմանեան  
էթ. հաղթէթլէրի վէ գաղաթ քէնեանը Ա-  
րթա էթ. վէ տիկէր մայէթլէրի իլէ պիր-  
քիթա, Մապէնի Հիւսնեան պիր աղի-  
մէ, պիր միւստէթ սէր գարիկի հաղթէթի  
Շէրիբեարի Հաճի Ալի բաշա հաղթէթլէ-  
րինն նէգաթիտէ գաղաթ տան սօնրա, Կա-  
թողիկոս վէ Բաթրիգ էթլէր իլէ Արթա  
էթ. թէնիթաթլէր ուսումիլէն նաղըրը Իպ-  
րահիմ բաշա հաղթէթլէրի վասթաթալլա  
վէ էրգան պուրուլան միւսաւտէր սէնի  
իւղէրինէ, հուղուրը Շահանէյէ գապուլ  
պուրուլլալլալ տիր:

Միւշարիւնյի Կաթողիկոս պու սըրա-  
տա քէնտիսինն վէ թահթը խաթիկ ըր-  
հանիլէրինտէ պուրուլան ճէմաթլէրն հիւս-  
եաթը ուպուտիլլէր քէնտիլլէրի իլէ թէ-  
նէքքիւրաթլէր միւստէրին թիւրքէ պիր  
նութի իրաւ իթմէքլէ, մահղուղիլլէրի սէ-  
նիկի մուճիպ օլլուլ, վէ քէնտիլլէր վէ բաթ-  
րիգ Օրմանեան էթ. հաղթարաթ թալիթ-  
ֆաթը հաղթէթի Բատիլանիլէ մաղար օլ-  
մաղա, թէքարա պէ թէքար էտիլլէր մէթ-  
րուղէրի հաղթէթի Բատիլանիլէ իյֆա իլ-  
լէմիլէր տիր:

Բիւթպ. Խապեան Կաթողիկոս 1ին  
ճի ըրէթպէտէն Նիլանը Օսմանի վէ մայէ-  
թիստէքի ընհապիլլէր միւստէրին ըր-  
պէլլէրտէն Օսմանի վէ Մէճիտի նիլանլարը  
իսան պուրուլլալ տիր:

Միւշարիւնյի մահաղարաթը հուղուրը  
Շահանէյէ լըգաթաթա սօնրա, Մապէյ-  
նի Հիւսնեան էրքեանըն զիսարէթ իթ-  
միլէր, վէ աղիլլէրի կանաթաթա նա-  
յիլ օլլուլալլալ ինթիլլաթա թէքար  
նայիլ օլլալալ, մուֆարագաթ իթմիլէր  
տիր:

Միւշարիւնյի Խապեան Կաթողի-  
կոս պու կիւն Սաթարալ, Ատիլէ վէ  
Տալիլիլէ նաղըրալ, Շէրի իլ Բալամ  
էթ. վէ Սէրաքէր բաշա իլէ վիւքէլի  
սաթիլէ հաղթարաթը զիսարէթ իտէնէք տիր:

Ձըգան բաղար իթմէրի կիւնիւ Հա-  
լէպ մէրիսասար Արս. Օգոստինոս Արք.  
Սալիգեան սէթը մէմուրիլլէրին կիւնիւ  
կի կիպի, պու կիւն տալի Մալաթիա մէր-  
խասար Արս. Միւշարիլ Նպիսկ. Խա-  
տուրեան իլէ Խաթուր միւրիսասար Արս.  
Ստեփան Նպիսկ. Իսրայէլեանըն հարէքէթ-  
լէրի մագաթէր օլլուլալ իլիտիլլէր տիր:

Արքեպիսկոպոս վէ Նպիսկոպոսար-  
մըքըն Տէրիսաստէթլէր կիւնէ մուլաթլէր-  
լէրինտէ վէ կիւնէ պուրուլան մուֆարա-  
գաթլարընտա, Մաթիլիլ նէգաթէթիսին  
Բուսումաթ էմանէթի նէգաթիտէ քիւ-  
թիւպ վէ ըստիլ միւստէթիլի պուրու-  
նան վէ նէգաթիլլէր միւշարիւնյիսինն մէ-  
մուրիլիլ միւսթալիտանընտան օլլան Ոս-  
կեանիլլէրէթ նիւն, միւշարիլլէրի մագ-  
ալընտա էղէր ճիւլէթ թէնիլաթը լաղը-  
մէլի իյֆա իթմիլիլ մալլիլէրան վէ մէմ-  
ուսնիլլէր թահաղաթը մախուսէմիլաթէն  
օլլուլ, էթէնտիլ միւստիլլէրինն իլպու  
մուսալլէրի ինսանիլլէր քէնտիլլէրի իսէ,  
մութաթաթ օլլուլալ ճէգաթէթ վէ համիլ-  
էթ ասարընտան օլլալլէր, պիր խասա  
շալեանը թէնէքքիւր տիր:

Քէգալիլէ միւշարիլլէրիւմ Արք. վէ Ե-  
պիսկոպոսարըն մուլաթլէրի վէ ալլաթ-  
լէրինտէ քէնտիլլէրին թէնիլաթը լաղըմէ  
վէ ինթիլլաթը լաղընէն իյֆաթըն  
Կաթողիկոսանիլլէր թարաթընտան Կաթ-  
ողիկոսանիլլէր թիւրքէ քէնտիլլէրինտէն  
Սեթուլէրէ էթ. Ֆէրիսա մէմուր օլլուլ, միւ-  
մալիլէր տալիլ պու վաղիլլէրի, տիկէր մէ-  
մուրիլլէր վէ վաղիլլէրի կիպի հիւսնի  
իյֆա իթմէքլէ, լաղմէմաթը վաղըսար  
շալեանը թագաթիլ պուրուլանտա տիր:

Կիւիկիւս էրմէնի Կաթողիկոսըն  
սէնեանաթ մէմարիլլէրին (5000 զորալ) Խա-  
ղիկէր Խապեան Շահանէյէն թէնիլլէրի  
խուսուսընտա իրաւտէր սէնիլէ չէրէքքիւր  
պուրուլալլալ Հալէպտէ օլլուլալ քէման  
միւշարիլլէրին թէնիլլէր զըրնիլ, վէ միւ-  
շարիլլէրին պու վէտիլլէր իլէ տէ կաթիլի մէթ-  
րուղէրի հաղթէթի Բատիլանիլի ետա ու  
թէքար իլլէմիլ տիր:

Կիւիկիւս էրմէնի Կաթողիկոսը ըրէթ.  
Սահալ էթ. Խապեան հաղթէթլէրի մուլ-  
թաթ օլլուլալ էվաթիլ մէմուլէրի սա-  
յնիլտէ ուսում միլլէթալլալընտան հիւ-  
մէթ վէ ըրալլէր թէնիլլէրին մագ-  
հար օլլալալ, էնտիլ սէնեանաթընտա ուղ-  
րաթընտ մահէլլէրտէ հիւսնի գապուլ վէ  
ինթիլլաթը կէօրտիւքտէն պաղա, Տէրի-  
սաստէթլէր տալիլ ֆէվզէլաթտէ պիր գա-  
պուլլիլլէր վէ ինթիլլաթը մախուսէնէ  
լաթը օլլուլալ տիր: Պուստան պաղա միւ-  
շարիլլէրին իտաթիլ ըրէնհանիլլէր թահթըն-  
տա պուրուլան մահէլլէրին մէրիսաստէ-  
նէ, քիւթիլ վէ մէթիլ կիպի միւստի-  
սաթլէր ինթիլլաթընտա մէտար օլլալալ իւ-  
րէ, թարաթ թարաթ իսանէլլէր իթմաթըն  
պաղաթընտ, էղէնիլլէր միւլաթլէր Ծառ-  
եան Պոզու պէյն, մախուսմը Յակոբ պէ-  
յին Ալիպէթիլլէրինտա Ֆիւրիստա քէնտիլ-  
լաթի ինթիլլէրին Սիւ մանաթընտա վա-  
սէյէթ վէ հիւսէ տրգուսինտէ պուրուլալ-  
ղը, Ուսնեան Աթիլ էթ. հաղթէթլէրինն  
Անթաթիլաթա Խաթուլաթ պիր մէթլէպիլ  
ինթաթ միւստիլլէր տէրիլլէր իլլէթիլի,  
վէ ըրէթպէ. Խապեան էթ. հաղթէթլէրի  
իլլիթիլ պուրուլալ տիր: Սըրաթա, Թալ-  
եան Ֆէրուլէր էթ. նիւն միւշարիլլէրի վա-  
թարա զիսարէթլէր, Կիւիկիւս թէնիլլէրինն  
միւշարիլլէր մէթլէպիլի իլլէր սէնէլլէր 120  
լիւր իսանէ վէրիլլէր Թալլեան պիրաթէր-  
լէր նամընտ վաթ իթմիլ օլլուլալ էրմէնի-  
նէ զաղթալաթա օգոստինոս տիր:

## ՐՈՒՍԻԱ ՎԵ ՃԱԲՈՆԻԱ

### ՍՈՒՀԱՐԵՊԵՍԻ

ԱՆՉԱՆՈՐ ԶԱՐՊ.— Բօրթ Արթիւ-  
րիւն թէնիլլէրին Եալիստ զապլընտ  
հէր կիւն պէքլէնտիկի հալտէ, մէթ-  
քիւր գալէ էլան մուղալլէր մէթ իտիլլէր  
տուրուլալ Շիւտի տէ պիր հաթիլա.  
Եա գալտար Բօրթ Արթիւրէ գաղը  
ուսումիլ պիր հիւսնալ պաղաթաթը  
խապէր վէրիլլէրտէ տիր: Ճաթըն-  
լալ էլլէրինն կէնիլլէր քէնիլ իսթիլ-  
քեալալը մուհաթաթա չաղըմաղ-  
տա տըրլալ Սեպտ. 22տէ Բօրթ Ար-  
թիւրէ գաղը վուգու պուլան հիւ-  
նուլ, պիլլիլլէր իսթիլլէրալաթաթ  
Բիւսկիւրտիլլէր տիր:

Ճաթընլալ իլլէր մուհաթէր մուս-  
մէլաթը կիւնտէն կիւնէ կիւնէլլէր  
տէ օլլուլ, պիր թաղըմ իսթիլլէրալ  
լարը իլլալ իթմիլաթէն սօնրա, Բուս-  
լալ թարաթընտան հէնուլ Եաթըլլէր  
տիկէր իսթիլլէրալաթա վէ մէթէ.  
Բիւսկիւր թէնտաթիլ իտիլլէրալ

Վիլլէնտան պիլլիլլէրիլլէրին կէ-  
րէ, Բօրթ Արթիւրէ գաղը թօր-  
թէնիլլէր կիւնէ կիւնտիլլէր տէվալ օ-  
լլուլալալալ օլլուլ, իսթիլլէր պաղըն-  
սոն իսթիլլէր իլլէրքի իսթիլլէրալ  
լարը իւղէրինն իտիլլէրալ տիր: Զա-  
թէն Ճաթըն գաղաթը ասաթիլի  
պիր գաղ էրիլ մէթը մէտաթէլլէր գա-  
տար իսթիլլէրալաթա Եաղալլէր:

Լար տըր, Բօրթ Արթիւրտէ պուլ-  
նան պիլլիլլէր չաթաթըլլէրալ թօր-  
լալընտ խաթալ օլլուլալալ ալիլալ  
Ալլէքսիլլէր տալիլ թաստիլլէր իթմիլ տիր:  
Ճաթընլալ թէն. Շիւտի տէ Ե-  
նիլտէն թէնիլլէր թէնիլլէր իթմիլլէրի  
տէ տէ, միւստիլլէր թէնիլլէր պուլ-  
տան պէթիլլէր պուլ թէնիլլէր իթմիլլէր

իւղէ կէնտէլլէրինն մուլաթէրէ  
մէմուրըն տէրհալ գուրընտ թաթ-  
ալաթաթընտ իսպէր վէրիլլէր տիր:

Բուս մէնպալլէրիլլէրին տընտ մա-  
լիլալալ նէգաթէն, Բօրթ Արթիւ-  
րիւն սօն հիւսնալլէրալ Ճաթընլալ-  
տան 7000 քիլի թէնիլլէր օլլուլալ  
Բուսլալըն թէնիլլէրալ տա 3-600  
քիլի թալիլլէր օլլուլալալ Պիլ 2ին-  
լիլլէր իլլաթէթլէրին նէգաթէն, Ճա-  
թընլալ պիր գաղ կիւն իլլէրքի իս-  
թիլլէրալալ թօրա թալիլլէրալ տան  
սօնրա, իլլալ իթմիլլէրի իսթիլլէր-  
քեալալալալ սեպտ. 26տա չէքիլ-  
մէնէ մէնպալլէր օլլուլալալ տըր:

Ուսում Մանիլլէրին ալլալլէրին  
կէնիլլէր, շու էնտաթէ իլլէր տիլլէր  
օլլուլալ իսթիլլէրալ իլլէր մէնպալլէր օ-  
լլուլ, իլլէրալալ մուհիլլէր վաղըսալ  
իլլէր հաղըլլէր կէօրիլլէրալ թէն.  
Գուրաթլէրին իլլէրին Բուս գոլ-  
ալալընտ կէնիլլէրին գալտար թէն-  
ֆիլի հարէքլէրտէ պուլլանտալ իւղը  
էմիլալ տըր:

Ժէն. Կիւրընպէրիլլէրին մէրիլ  
տըր. Բուս օլլուլալ օլլուլալ օլլուլալ  
գալալ իտիլլէրալալ պուլլուլալալ տա  
տըր.— Բալիլլէրալալ պուլլուլալ  
լէկրաթա կէօրէ, Ժէն. Գուրաթլէրին  
քէնտիլլէր մուլաթէր իսթիլլէրալ քէն-  
մէք իլլէր Ժէն. Գուրաթ թարաթըն-  
տան իսթիլլէր հարաթէթլէրալ ա-  
թէրիլլէրին մէնէ մուլաթալ օլլուլալ  
իսթիլլէր, Եաղընտ իսթիլլէրալ գալալ  
վէրիլլէր օլլուլալալ պիլլիլլէր տիր:

Զար. Ալպաթի Շարալ Կիւնէնէք  
օլլուլալ ասաթիլլէր կէօրտէն կէնիլլէր  
իլլէր, կրան տիլլէր Միլալլէր Ալլէքսան-  
տըվիլ իլլէր պիլլիլլէր Օտէստա վէ  
Թիւրաթալալ միւլլէրէքէնիլլէր Ուլլէր.  
Բէսպալլէրալ հարէքլէր իթմիլ տիր:  
Թալիլ 29տան պէրիլ Օտէստալ իսթ-  
ալիլ վաթալալ իլլէր ասաթիլ սէվգի-  
եալ թալիլ օլլուլալ իլլէր, Ենիլտէն  
պաղաթընտ տըր:

Աթան Սիլվիլլէրին պիլլէր թէ-  
լէկրաթընտ նէգաթէն, ալիլ. Գալի-  
մուրանտ ֆիլլալ իլլէր Բօրթ Արթիւ-  
րտէն հարէքլէր իթմիլ օլլուլ Բուս ֆի-  
լալալ պէնիլտէ Սալիլլէրալ ալալ թա-  
լաթընտա պիր տէնիլլէր մուհաթէր  
վուգու պուլալ, Բուս հարալ սէթի-  
նէլլէրի պիլլիլլէր իսթիլլէրալալ ուղը  
մըլալալ տըր:

Բուսիլ հիւլլէրին թուլալալ  
Ֆիլլէր Շահիլլէր ֆալիլլէրալալալ 11  
գըլլալ թօրիլլէր չէքիլ սիւրալ իթ-  
միլ տիր: Եաղընտա տիկէր հարալ սէ-  
ֆիլլէրին տէ սիւրալ իտէնէլլէր իս-  
պէր վէրիլլէր:

Բուսլալըն վէ Ճաթընլալըն Ե-  
նիլտէն իսթիլլէրալալ ալալ իտէնէլլէր-  
լի իլլաթէթ օլլուլալալալ տըր:

Տիւնիլլէր իսթիլլէրին.— Տիւն ա-  
լլան իսպէրլէրէ կէօրէ, մէյալալ  
հարալալ ալլալլէրին հիւսնալ պաղ-  
ալալ օլլուլալալ տըր: Մուղտէն ճի-  
վալընտա սիւլլէրին հիւսնալ իսթիլլէր  
կիպի, Բօրթ Արթիւր գալալ տէ,  
տալիլալ տիլլէրին թէնալալալալալ  
գաղը քէնտիլլէր միւստաթա իթմէք-  
տէ տիր:

Անճալ, տիւն կիւն ալլանտ  
թէնիլլէրալալ կէօրէ, Ճաթընտա ա-  
սաթիլլէր Մուղտէն հիւսնալ պաղ-  
ալալալալ տըր: Ասաթիլլէր մէրգուլ-  
Բուս ճէպէնիլլէր շարալ վէ ճէնուլ  
ճիլլէր իլլէրինտէ իլլէրալալ տէն մէվ-  
գիլլէր թուլալալալ տըր:

Բօրթ Արթիւրիւ մուհաթէր իտէն

Ճաթընտա ալալալ իսթիլլէրալալ  
ալալալ կիւնտէն մէթլէրալ իսթ-  
լալընտա Ենիլ Ենիլ թօրիլ վալ ի-  
տիլլէր պուլալալալ իսթիլլէր օլլուլալ-  
լալընտա, 1000 Բուս ասաթիլ թէ-  
լէք օլլուլալ տըր:

Բուսիլ մալիլ նաղըրը, ալլէթ  
նալընտ Ենիլ պիր իսթիլլէրալալ  
իլլէր Ֆիլլալալ վէ Ֆիլլէրինտէ միւ-  
գաթէրալալ կիւրիլլէր օլլուլալալ  
տալիլ շարալ շալաթալ թէքիլալ իթ-  
միլ տիր:

Ճաթըն օլլուլալ Բօրթ Արթիւր  
չէրի մուհաթէրին կիւնտէրէ  
ալլալալալալալալալալ Ճաթընլալալ պիր  
իսթիլլէրալալ հիւսնալ իսթիլլէրի  
ալալալալ, պիր թօրիլլէր իսթիլլէրալ-  
լալ, 6000 Ճաթըն ասաթիլ թէլլէք օլ-  
մուլալ տըր:

Բօրթ Արթիւր վէ Վալալալալալ  
ֆիլլալալալ իսթիլլէրալ շարալալ պիր-  
լէնէքլէր իլլալալալ իսթիլլէրալ

Միլլէրինտէ իսթիլլէրալ.— իսթիլլէր  
վէ Ալմանիլալ պաղ վէքիլլէրի պէնիլլէր  
Հալալալալալ վուգու պուլան միւլա-  
լալ իսթիլլէրալ պուլալալ տըր: Մ. Ճիւ-  
լիլլէրի գաղը կէօրալալ իլլէր օլլուլ-  
ալալ Բալ գոնիլլէր կիւնտէր տիր:

Իսթիլլէր հիւլլէրինտէ, Բուսիլ  
իլլէր Ճաթընտա թէլլալալ թէք-  
լիլլէր իթմէքտէն էվլէր, Ալմանիլալ  
իլլէրիլլէրալալ իսթիլլէր իլլաթէթ  
օլլուլալալ.— Տիլլէր թարաթալ  
Պէրլլէրինտէ ալլանտ պիր թէլլէրալ  
կէօրէ, Ալմանիլալ պաղ վէքիլլէր, պիր  
միւլալալալ էնտաթընտ, Մ. Ճիւլլիլլէր.  
Իլլէր կէօրալալ միւլալալալալ իսթիլլէր  
իսթիլլէրինտէ իլլէրինտէ օլլուլ, թէվալ-  
ալ իսթիլլէրալալ պաղ օլլուլալալալ  
ղընը, վէ Ալմանիլալ Բուսիլ վէ  
Ճաթընտա մուհաթէրինտէ միւլալալ-  
լէ իթմէքլէրալ կէօրալ ֆիլլէրի պու-  
լուլալալալալալ վէ պուլալալալ ալ-  
նիլ Ֆիլլալալալ մէթլէրին թալալ-  
նաղընտ պէնտան իլլէրինտէ տիր.— Բ-  
մալալալ ալլանտ պիր թէլլէրալալալ  
մէտէ տալիլ, մէքիլլէր միւլալալալ  
տա, Եալլընտ իսթիլլէրալ տէմիլ Ե-  
լալընտ Ալման սէրմաթալալալալ  
թարաթընտան սաթլէր ալլանտալ իւ-  
գէրինտէ կէօրիլլէր իսթիլլէրալ իլլալ գը-  
լլանտ տըր:

Իսթիլլէրալ գաղալալ հոկտեմ-  
բէրինտէ պուլալալ կիւնտէրէ, 13 կիւն  
գալալալալ տըր:

Ալմանիլալ իսթիլլէրալ օլլուլալ 1903  
սէնէլլէր իսթիլլէրալալալ Պահըր Սէ-  
ֆիլլալալալ ուղալ պիր սէնտալալ իտէն

## ԻՍԹԱՆԲՈՒԼՈՒԼ

### ՔԻՐԱԼԵԳ ԱԲԱՐԹԵՍԱՆԼԱՐ

#### ՇԻՇԼԻՏԵ ԹՐԱՄՎԱՅ ՃԱՏՏԵՌԻՏԵ

Օսման պիլ կազմուց իսթիլլէրինտէ  
Քիւլլէր վէ պէթիլլէր Նէրգըլալալ սէ-  
նէտէ 30 իրալալ 65 իրալալ գալալալ  
լալալալ ալալալալալալալալ իլլէր պէրալլէր:  
Պուլալ իսթիլլէրիլլէր վաթիլլէր  
կէրինտէ պիրլէրիլլէրալալ

Վէ քէնտիլլէր տալիլ քէնտալ վէ լ-  
ալալ թարաթընտալալ օլլուլալ քէնտիլլէրի  
ալալալալալալալալալալալալ էլլէրիլլէր  
գալալալալալալալ մէվալալալ տըր:

Քիւլլէր չոնուլալ իլլէր օլլուլալալ  
մալալալ վալ պիր մէյալալ պուլալալալ  
պուլ մէյալալալալալալալալալալալալ  
նէվ օլլուլալ իսթիլլէր իսթիլլէրալ

Իսթիլլէրիլլէր վաթիլլէրալալալալալ  
տիլալալալալալալալալալալալալ իթ-  
տիլլէր իլլէր, պիր իսթիլլէր պիր  
մալալալալ քիւրաթընտ թահթընտ  
տիր:

Քիւրալալալալալալալալալալալալ  
րալալալալալալալալալալալալալալ  
րալալալ իթմիլ տիր:

